

Persbericht

nummer: 2010.114

10 november 2010

Oudste boerderijen van Noord-Brabant gevonden in Veldhoven

Tijdens opgravingen op bedrijventerrein Habraken in Veldhoven zijn voor het eerst in Noord-Brabant sporen van boerderijplattegronden gevonden uit het Midden-Neolithicum (Nieuwe steentijd). De sporen en vondsten dateren van ca. 3000 voor Christus en worden toegeschreven aan de boeren van de zogenaamde Stein- of Vlaardingen-cultuur. De huizen stammen uit de tijd dat in Drenthe de Hunebedden werden gebouwd.

Naast de neolithische boerderijen zijn ongeveer tien gebouwen uit de Bronstijd teruggevonden. De locatie was kennelijk zo aantrekkelijk dat zo'n 1500 jaar later weer op de zelfde plek werd gewoond.

Unieke vindplaats

Tijdens het veldwerk hadden de gemeente Veldhoven en het archeologisch team van de Vrije Universiteit al het vermoeden dat zij met een bijzondere ontdekking te maken hadden. Echter pas na een eerste analyse van de vondsten kon bevestigd worden dat het hier zonder enige twijfel om een unieke vindplaats gaat.

Minimaal vier boerderijen

Er zijn minstens vier boerderijen aangetroffen. De huizen waren van hout, waarvan nu niet meer over is dan donkere verkleuringen in het gele zand. Het grootste huis dat werd aangetroffen meet maar liefst 35 meter bij 6 meter. Ook dit is een bijzonder gegeven. De paar huizen die in Nederland bekend zijn, zijn beduidend korter (10 tot 15 meter lang). Mogelijk leefden meerdere families, samen met het vee, onder één dak. In de boerderij werden waarschijnlijk ook de graanvoorraden opgeslagen.

Scherven en werktuigen

Behalve de huisplattegronden zijn honderden potscherven en vuurstenen werktuigen zoals pijlpunten en klingen teruggevonden. Bij een eerste scan van de zeefmonsters zijn ook al verkoolde granen gezien.

Sporen van boerderijen zeer schaars

Hoewel de eerste boeren al rond 5300 voor Christus op de löss in Zuid-Limburg neerstreken en daar hun sporen achter lieten, zijn aanwijzingen voor het oudste boerenbestaan in de rest van Nederland buitengewoon schaars. Hoewel af en toe begravingen zijn aangetroffen, zijn de sporen van boerderijen in Nederland op twee handen te tellen. Voor Noord-Brabant is de vondst helemaal uniek. Tussen de tijd van de nomadische jagers/verzamelaars in de steentijd en de boeren uit de Bronstijd (vanaf ca 1700 voor Chr.) was er tot op heden een enorm kennisgat dat nog niet met nederzettingsgegevens kon worden ingevuld.

Veilig stellen van archeologische vindplaatsen bij nieuwbouw

Het archeologisch onderzoek is door archeologen van de Hendrik Brunsting Stichting van het Archeologisch Centrum van de Vrije Universiteit uitgevoerd in opdracht van de gemeente Veldhoven. De reden voor het archeologisch onderzoek is het ontwikkelen van het voormalige akkergebied Habraken tot een bedrijventerrein. Het is sinds enkele jaren verplicht om bij nieuwbouw archeologische vindplaatsen veilig te stellen. De gemeente Veldhoven is verguld met deze bijzondere ontdekking.